Perspectiefnota 2025 - 2028

GEMEENTE
Stadskanaal

INHOUD

		Blz.
Aanbieding		1
A.	Financiële positie	5
B.	Uitgangspunten begroting 2025	7
C.	Nieuw beleid	11
D.	Paragrafen	29

AANBIEDING

Aan de raad,

Perspectiefnota 2025-2028

Hierbij bieden wij u de Perspectiefnota 2025-2028 aan. Deze nota geeft inzicht in de verwachte ontwikkelingen van de financiële positie van de gemeente voor 2025 tot en met 2028.
In deze nota zijn naast de uitgangspunten voor de Begroting 2025 beleidsontwikkelingen die niet uit te stellen en niet te voorkomen zijn én nieuwe beleidswensen opgenomen. Wij vragen u de uitgangspunten vast te stellen en de beleidsontwikkelingen en -wensen opiniërend te behandelen waarmee u ons een kader geeft voor het opstellen van de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

Tegelijk met de perspectiefnota ontvangt u de Voorjaarsnota 2024.

Financiële positie

(bedragen x € 1.000,00)	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Perspectief obv de Voorjaarsnota 2024	4.898	-632	-84	-84
Ontwikkelingen perspectiefnota	-3.418	-3.335	-4.001	-4.158
Perspectief inclusief ontwikkelingen*	1.480	-3.967	-4.085	-4.242

*de meerjarige saldi van de perspectiefnota moeten als richtinggevend worden beschouwd en niet als een absolute prognose van de begrotingspositie voor dat jaar. Bijstelling van bestaande budgetten, zoals die nog bij de begroting 2025 gaan plaatsvinden, kunnen de saldi beïnvloeden.

In deze verwachte begrotingssaldi is nog geen rekening gehouden met de uitwerking van de Meicirculaire 2024. In deze circulaire, die jaarlijks omstreeks 31 mei verschijnt, zijn de meerjarige financiële effecten verwerkt van de uitkeringen uit het gemeentefonds. We verwachten dat met het verwerken van de circulaire deze negatieve saldi (iets) minder negatief worden.
Het resultaat van de circulaire en het effect daarvan op de begrotingssaldi nemen we op in het raadsvoorstel bij deze perspectiefnota. U ontvang het raadsvoorstel nadat wij het resultaat van de meicirculaire hebben vastgesteld.

Beoordeling van de financiële positie
De gemeente bevindt zich bij het uitvoeren van haar taken in een dynamische en complexe omgeving. Nieuwe of gewijzigde regelgeving, ICT ontwikkelingen, delegatie van meer en nieuwe regelgeving vanuit het Rijk én de instabiele financiële verhouding met het Rijk hebben veel impact en maken de gemeente financieel kwetsbaar. Continue aandacht voor een gezonde en duurzame financiële positie is daarbij cruciaal.

In de Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033 (door u vastgesteld in februari 2023) is gesteld dat een duurzame financiële positie wordt bepaald door een aantal bouwstenen.

Beleidsverplichtingen
In deze perspectiefnota zijn beleidsverplichtingen die niet uit te stellen en niet te voorkomen zijn én beleidswensen voor de periode 2025-2028 opgenomen en voor zover mogelijk (indicatief) gewaardeerd op investeringsbehoefte en kosten.

Financieel perspectief
De tweede bouwsteen gaat in op te hanteren normen en uitgangspunten om de gemeentelijke financiële huishouding toekomstbestendig te maken en te houden. Hiervoor zijn een robuuste reservepositie en sturen op positieve begrotingssaldi essentiële onderwerpen.

Verruimingsmaatregelen
De derde bouwsteen is een opsomming van financiële verruimingsmaatregelen met een structureel besparingspotentieel. Via de Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033 heeft u maatregelen vastgesteld. In de Voorjaarsnota 2024 zijn bij de verschillende programma's de ontwikkelingen met betrekking tot het realiseren van deze maatregelen benoemd.

Gezond en duurzaam
Wanneer de drie genoemde bouwstenen op de juiste manier in elkaar vallen, leidt dit tot een gezond en duurzaam perspectief.

<u>Robuuste reservepositie</u>
De gemeente loopt financiële risico's. Voor een deel zijn risico's en de financiële omvang daarvan bekend (gekwalificeerd) maar er zijn ook risico's waarvan dat niet bekend is (niet-gekwalificeerd). Naast dat er middelen zijn om gekwalificeerde risico's op te kunnen vangen, is het belangrijk dat er middelen zijn om tegenvallers (zoals bijvoorbeeld een nadelig jaarrekeningsaldo) op te vangen. Hierbij komt de Algemene Reserve in beeld.

Met een robuuste reservepositie is de gemeente in staat incidentele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de uitvoering van bestaand beleid direct in gevaar komt. Voor het verloop van de reservepositie is het begrip solvabiliteit van belang. De solvabiliteit is een percentage (ratio) waarmee het *eigen vermogen* (het spaargeld van de gemeente in de vorm van de Algemene reserve + bestemmingsreserves) ten opzichte van het *totale vermogen* (alles wat de gemeente bezit, het eigen vermogen aangevuld met zaken zoals gebouwen, infrastructuur, inventaris, groen, etc.) is uitgedrukt. Hoe hoger de ratio, hoe groter de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente
Voor het beoordelen van de ratio zijn er landelijke normen ontwikkeld. Als de solvabiliteitsratio tussen de 50% -100% ligt , zijn er ruim voldoende middelen om tegenvallers op te vangen. Ligt de ratio tussen de 20% en 50%, dan is er sprake van een neutrale financiële positie waarin nog voldoende ruimte is om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Als de ratio lager uitvalt dan 20% staat de financiële positie en de nakoming van de lopende verplichtingen onder druk.
Het meest actuele solvabiliteitsratio voor onze gemeente (Jaarrekening 2023) is vastgesteld op 45%. Maatregelen om dit te verbeteren zijn nu niet nodig.

We verwachten dat de solvabiliteit de komende jaren onder druk komt te staan en afneemt. Enerzijds door de inzet van middelen in de bestemmingsreserves (zoals bijvoorbeeld de bestemmingsreserves Strategische opgaven en vervangingsinvestering in het (Stads)kanaal. Daarnaast is al bekend dat de uitkeringen in het gemeentefonds niet in de pas lopen met de onontkoombare uitgaven (zoals voor brede maatschappelijke opgaven en onderwijshuisvesting) waarvoor gemeenten, de komende jaren komen te staan. Dat er rekeningtekorten ontstaan is denkbaar.

Algemene reserve

De functie van de Algemene reserve is om een buffer te creëren voor het opvangen van calamiteiten in de vorm van potentieel aanwezige risico's.

De minimale omvang van de Algemene reserve is gerelateerd aan de benodigde weerstandscapaciteit. Deze capaciteit wordt bepaald door het totaal van de financieel gekwalificeerde risico's van de gemeente te vermenigvuldigen met een voorgeschreven ratio van 1,15.
Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 zijn de risico's gekwalificeerd op € 6.144.000,00. De weerstandscapaciteit is dan € 7.066.000,00. De algemene reserve bedraagt op 31 december 2023 € 12.182.000,00 en is dus ruim voldoende.

Sturen op positieve begrotingssaldo

Voor een gezonde financieel perspectief is het essentieel in een vroeg stadium met het nemen van maatregelen te anticiperen op de ontwikkeling van de begrotingssaldi voor de periode van de perspectiefnota. Wanneer er sprake is van negatieve begrotingssaldi moeten tijdig maatregelen worden genomen. Maatregelen zoals het schrappen en/of uitstellen van (nieuw) beleid, het treffen van financiële verruimingsmaatregelen en het genereren van extra inkomsten.

Het verwachte begrotingssaldo 2025 is positief, de verwachte begrotingssaldi 2026-2028 zijn negatief. Na verwerken van de Meicirculaire 2024 is het begrotingssaldo (door een eenmalige korting) voor 2025 mogelijk ook (licht) negatief en de saldi voor 2026-2028 iets minder negatief.
De toezichthouder beoordeelt de begroting 2025 en bepaalt de toezichtvorm. Voor preventief begrotingstoezicht moet de begroting 2025 structureel en reëel in evenwicht zijn als het laatste jaar van de meerjarenraming 2026-2028 dat niet is.
Zoals de laatste jaren het geval is speelt de financiële verhouding met het Rijk een niet te beïnvloeden maar wel cruciale rol voor de uiteindelijke begrotingssaldi. Afhankelijk van de ontwikkeling van de uitkeringen uit het gemeentefonds, de uitwerking van het regeerakkoord 2024-2028 en de consequenties daarvan voor de begrotingssaldi komen wij voor het behandelen en vaststellen van de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 met een voorstel om voor 2025 een positief begrotingsvoorstel te realiseren. Vervolgens willen wij met u in gesprek over maatregelen om de verwachte tekorten vanaf 2026 aan te pakken.

Behandeling
We stellen u voor de Perspectiefnota 2025-2028 te behandelen in uw vergadering van 15 juli 2024.

Besluitvorming
Wij stellen u voor de Perspectiefnota 2025-2028 vast te stellen.

Met de vaststelling van de Perspectiefnota 2025-2028 stemt u in met:
a. de kaders voor de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028;
b. het verwerken van nieuw beleid in de begroting 2025 en/of meerjarenraming 2026-2028. Definitief besluit u daarover bij de vaststelling van de begroting 2025;

Stadskanaal, 11 juni 2024

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden	de heer K. Sloots
secretaris	burgemeester

A. Financiële positie

FINANCIËLE BESCHOUWINGEN

Samenvatting financiële consequenties
Na verwerking van de beleidswensen (hoofdstuk C) ontstaat het volgende financiële beeld voor de meerjarenraming 2025-2028.

(bedragen x € 1.000,00)	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Perspectief obv de Voorjaarsnota 2024	4.898	-632	-84	-84
Ontwikkelingen perspectiefnota	-3.418	-3.335	-4.001	-4.158
Perspectief inclusief ontwikkelingen*	1.480	-3.967	-4.085	-4.242

*de meerjarige saldi van de perspectiefnota moeten als richtinggevend worden beschouwd en niet als een absolute prognose van de begrotingspositie voor dat jaar. Bijstelling van bestaande budgetten, zoals die nog bij de begroting 2025 gaan plaatsvinden, kunnen de saldi beïnvloeden.

Meerjarenraming 2025-2028

Bovenstaand overzicht is gebaseerd op de verwachte begrotingssaldi volgens de Voorjaarsnota 2024. Daarnaast is het financieel perspectief geschetst op basis van raming van kosten van beleidsverplichtingen vanaf 2025, die niet te voorkomen en niet uit te stellen zijn én beleidswensen.

De begrotingssaldi in de periode 2025-2028 zijn sterk verslechterd ten opzichte van het financieel perspectief na het verwerken van de verschillende financiële mutaties in de Voorjaarsnota 2024. Dit is met name veroorzaakt doordat vanaf 2025 structureel budget is geraamd voor het uitvoeren van de notitie Uitvoeringskracht organisatie (hoofdstuk Overhead), het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Wegen, baggerwerkzaamheden (beiden programma 3 Leefbaarheid) en een incidenteel onderhoudsbudget voor het Theater Geert Teis (Programma 2 Ontplooiing).

B. Uitgangspunten begroting 2025

UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2025

Aantal inwoners per 1 januari 2024
De werkelijke inwoneraantallen in voorgaande jaren waren:
1 januari 2024 31.993
1 januari 2023 32.135
1 januari 2022 31.851

Het aantal inwoners heeft voor de begroting gevolgen voor enerzijds de lasten, met name op inwoneraantallen gebaseerde bijdragen, en anderzijds de baten, met name de uitkering uit het gemeentefonds.
In de afgelopen drie jaar is een stijging te zien van het aantal inwoners. De stijging in 2022 wordt mede veroorzaakt door de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Via het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is maandelijks het actuele inwoneraantal beschikbaar. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting uitgegaan van het actuele inwoneraantal per 1 juni van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

In de begroting 2024 is uitgegaan van 32.100 inwoners. Het aantal voor 2025 wordt in de begroting bij de uitgangspunten vermeld.

Onvoorziene uitgaven
Het ramen van een budget voor onvoorziene uitgaven is verplicht. De omvang van het budget is echter vrij.
Het structureel beschikbare budget wordt sporadisch ingezet. Wij stellen voor in de begroting 2025 het bedrag van € 10.000,00 te handhaven.

Rentepercentage financieringsmiddelen
Om een reëel beeld te geven van de lasten van vaste activa rekenen we rente van de financiering toe aan investeringen. Een deel van de investeringen wordt gefinancierd met interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen). Hierdoor wordt rente bespaard omdat we voor dit deel geen geld hoeven te lenen (dit is een interne rekenrente). Het overige deel wordt gefinancierd met externe middelen, hoofdzakelijk langlopende geldleningen.

De totale rentelasten (interne en externe) worden uitgedrukt in een percentage van de vaste activa (omslagrente). Het percentage wordt voornamelijk bepaald door de gewogen rentelast van de opgenomen vaste geldleningen. De berekening van het percentage is daarnaast afhankelijk van de geraamde boekwaarden van de activa per 1 januari van het begrotingsjaar. Het rentepercentage in de begroting kan daarom afwijken van het vooraf vastgestelde uitgangspunt.

Wij stellen daarom voor om met ingang van de begroting 2025 het percentage voor zowel de omslagrente als de rentevergoeding voor interne financieringsmiddelen te bepalen bij het opstellen van de begroting. Dit rentepercentage wordt in de begroting bij de uitgangspunten vermeld.

Loon- en prijsontwikkelingen
Voor het bepalen van de percentages voor de verwachte loon- en prijsontwikkelingen maken we gebruik van de op 22 februari 2024 gepubliceerde kerngegevenstabel van het Centraal Planbureau (CPB).

Ontwikkeling lonen
Bij het vaststellen van een uitgangspunt voor de loonkosten spelen twee componenten een rol, de systematiek en het loonstijgingspercentage.

Systematiek
Het uitgangspunt voor het ramen van de salariskosten is de toegestane formatie en het maximum van de salarisschalen + twee uitloopperiodieken. Op basis van deze systematiek worden de salariskosten reëel geraamd.

Loonstijgingspercentage
De laatst overeengekomen cao voor gemeenteambtenaren loopt van 1 januari 2024 tot 31 maart 2025.
Op grond hiervan stijgen de salariskosten over 2024 met gemiddeld 5%. Met ingang van 1 januari 2024 heeft er een stijging plaatsgevonden van 4,75% en met ingang van 1 oktober 2024 zal er nog een stijging van 1,25% plaatsvinden.

Volgens de kerngegevenstabel actualisatie MLT (middellange termijn) februari 2024 van het CPB (gepubliceerd 22 februari 2024) zal de gemiddelde stijging van de lonen in de marktsector over 2025-2028 gemiddeld 3,6% per jaar bedragen.

Op grond van voorgaande is het denkbaar dat de directe salariskosten in 2025 ten opzichte van 2024 met 3,6% stijgen. Wij verwachten op voorhand geen stijging van de loonkosten door secundaire arbeidsvoorwaarden en van de werkgeverslasten.

Wij stellen voor om bij het opstellen van de begroting 2025 uit te gaan van een loonstijging van afgerond 3,5% ten opzichte van het salarisniveau in 2024. Een loonstijging van 3,5% levert een absolute stijging van circa € 785.000,00 van de directe personeelskosten op.

Ontwikkeling prijzen
Voor het bepalen van het uitgangspunt voor prijsontwikkelingen gaan we uit van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP) op basis van de laatste gepubliceerde kerngegevenstabel van het Centraal Planbureau (gepubliceerd 22 februari 2024).
Het jaar 2019 is het basisjaar voor de ontwikkelingen.

Jaar	Begroting	HICP
2019	100,0	100,0
2020	1,5	1,1
2021 stijging	2,5	2,8
2022 stijging (incl bijstelling)	5,5	11,6
2023 stijging (incl bijstelling)	8,5	4,1
2024 stijging	3,5	2,7
2025 stijging	3,0	2,5
2024	124,5	124,8

Wij stellen voor om, op basis van de tabel hierboven, bij het opstellen van de begroting 2025 een prijsstijging van afgerond 3,0% te hanteren.

Compensatie loon- en prijsstijgingen (nominale ontwikkelingen)
In de regel vindt bij benadering een compensatie van hogere kosten door stijging van lonen en overige prijzen plaats via het gemeentefonds door bijstelling van het (nominale deel van het) accres. De daadwerkelijke bijstelling over 2024 is deels meegenomen bij de uitwerking van de septembercirculaire 2023 en zal worden bijgesteld bij de uitwerking van de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds.
Via de uitwerking van de meicirculaire 2024 brengen wij u eveneens op de hoogte van de financiële gevolgen van de nominale ontwikkelingen voor de begroting 2025.
De huidige systematiek op basis waarvan de nominale ontwikkelingen worden berekend stopt na het uitkeringsjaar 2025. Voor 2026 geldt geen systematiek, dit jaar staat bekend als het “ravijnjaar” en vanaf 2027 geldt een nieuwe normeringssystematiek.

Huurprijzen
Het is regel de huurprijzen van welzijnsaccommodaties, sportaccommodaties en grondstrookjes met een oppervlakte kleiner dan 1 hectare jaarlijks trendmatig te verhogen. Voorgesteld wordt om de verwachte prijsontwikkeling als uitgangspunt voor de huurverhoging te hanteren. Dit betekent voor 2025 een verhoging van de huurprijzen met 3,0% ten opzichte van 2024.

De huurprijzen van gronden met een oppervlakte van meer dan 1 hectare worden door de Grondkamer vastgesteld.

C. Nieuw beleid

NIEUW BELEID EN VERRUIMINGSMAATREGELEN

In dit hoofdstuk zijn per programma de nieuwe beleidswensen en ontwikkelingen opgenomen.

Ten aanzien van het nieuwe beleid wordt de volgende prioriteitsindeling gehanteerd.

1. Prioriteiten als gevolg van wettelijke verplichtingen
2. Prioriteiten als gevolg van aangegane eigen verplichtingen
3. Prioriteiten als gevolg van wensen/ambities

PROGRAMMA 1 PARTICIPATIE

Meedoen en Zelfredzaamheid

TAAKVELDEN SOCIAAL DOMEIN

Participatiewet in balans (prioriteit 1)
De wetgever heeft het voornemen om met ingang van 2025 te komen met aanpassingen in de Participatiewet door middel van het wetsvoorstel Participatiewet in balans. Met de Participatiewet in balans beoogt de wetgever een wet te introduceren die:
- eenvoudiger is;
- een toereikend bestaansminimum biedt;
- die mensen passende ondersteuning biedt om mee te doen in de samenleving;
- met rechten en plichten die zinvol en begrijpelijk zijn en nageleefd kunnen worden door iedere uitkeringsgerechtigde;
- waarbij, wanneer de situatie daar om vraagt, proportioneel gesanctioneerd kan worden;
- die aansluit bij het doe vermogen van mensen;
- goed uitvoerbaar is voor de professional.

Uitgangspunten zijn daarbij dat de inwoner centraal staat, er meer ruimte is voor maatwerk en uitgegaan wordt van vertrouwen.

Arbeidsmarktinfrastructuur (prioriteit 1)
Ook is het Rijk voornemens om de arbeidsmarktinfrastructuur aan te passen. Op dit moment is deze infrastructuur vooral zichtbaar in de organisatie van de arbeidsmarktregio's (in Groningen is dit Werk in Zicht). Er komen regionale werkcentra als centraal punt voor werkzoekenden en werkgevers waar ze de juiste ondersteuning kunnen vinden. Het 'no wrong door' principe garandeert dat elke inwoner wordt geholpen ongeacht waar ze aankloppen.
Welke gevolgen deze aanpassingen exact hebben is nog niet duidelijk, maar het zal van invloed zijn op de inrichting van onze werkgeversservicepunten, LeerwerkLoket etc.

Ontwikkelcentra (prioriteit 1)
Vanuit Werk in Zicht (WIZ) is een JTF-subsidie aangevraagd om te komen tot ontwikkelcentra. Dit moet een laagdrempelige voorziening zijn voor iedereen die een vraag heeft op gebied van werk en inkomen, waar werkgevers, onderwijs en overheid samenwerken en ook maatschappelijke organisaties onderdeel van zijn. In Stadskanaal verkennen we samen met Wedeka de opzet voor een ontwikkelcentrum in Stadskanaal.
Het ontwikkelcentrum heeft raakvlakken met de uitgangspunten voor de nieuwe 'Participatiewet in Balans' en de aanpassingen in de arbeidsmarktinfrastructuur. Hier zullen wij ook op anticiperen bij het nog te ontwikkelen ontwikkelcentrum. Ook zien we raakvlakken met het voornemen om het Talentperron verder in de regio te implementeren.

Housing First (prioriteit 1)

Het project Housing First wordt zowel lokaal als provinciaal opgepakt. Voor Stadskanaal is het lokale plan goedgekeurd en wordt gestart met een pilot met als samenwerkende partijen: Lefier, Limor en de gemeente Stadskanaal (coördinatoren OGGZ). De pilot is gericht op het tegengaan van dakloosheid en start in 2024.

PROGRAMMA 2 ONTPLOOIING

Leren en Ontmoeten

TAAKVELDEN ONDERWIJS

Lokaal onderwijsbeleid (prioriteit 2)
Uitbreiding van de vroegsignalering op scholen ten behoeve van het preventief werken op de scholen. Door in te zetten op vroegsignalering willen wij vroegtijdig hulp kunnen bieden om erger te voorkomen. De scholen zijn de vindplekken van jongeren in onze gemeente. Door in te zetten op jeugdmaatschappelijk werk verbinden wij de leefwereld binnen en buiten de school van onze jongeren
Door de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs is de kans ontstaan om fors in te zetten op jeugdmaatschappelijk werk binnen de scholen. Door goed te monitoren en eventueel onafhankelijk onderzoek te doen kunnen wij de meerwaarde hiervan in kaart brengen.

Als de uitbreiding van het jeugdmaatschappelijk werk op scholen in 2024 en 2025 succesvol blijkt zou dit een structureel karakter moeten krijgen. Door langdurig inzet te plegen binnen alle scholen in de gemeente zorgen wij voor een preventieve aanpak met zorg voor alle jongeren binnen onze gemeente.

TAAKVELDEN SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Bibliotheek (prioriteit 1)
Met ingang van 2025 krijgen alle gemeenten een zorgplicht ten aanzien van het bibliotheekwerk. Gemeenten worden verplicht, in samenwerking met de bibliotheek, een periodiek meerjarenplan voor het bibliotheekwerk op te stellen. Er komen hiervoor structureel extra middelen voor gemeenten beschikbaar.
Voor de invoering van de zorgplicht is vanaf 2025 een (landelijk) structureel budget van circa € 54 miljoen beschikbaar. Indicatief wordt gesproken over een bedrag van circa € 3,00 per inwoner. Nadere informatie volgt te zijner tijd.

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Integraal Huisvestingsplan			*432*	*432*
Beheerplan kunstwerken	*18*	*18*	*18*	*18*
Veteranendag	*6*	*11*	*6*	*11*
Theater Geert Teis	*450*			
Theater Geert Teis - lasten	*39*	*39*	*39*	*39*
Totaal lasten	***513***	***68***	***495***	***500***

Prioriteit en activiteit BATEN	2025 *- minder of meer*	2026 *- minder of meer*	2027 *- minder of meer*	2028 *- minder of meer*
Totaal baten	***0***	***0***	***0***	***0***

Totaal nieuw beleid programma	513	68	495	500

TAAKVELDEN ONDERWIJS

Integraal Huisvestingsplan 2024-2040 (prioriteit 1)
In uw vergadering van 18 december 2023 heeft u het Integraal Huisvestingsplan 2024-2040 (IHP) vastgesteld. De inhoud van het IHP vormt de basis voor maatregelen in de onderwijshuisvesting. Op grond van de Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033 is in de begroting 2024 rekening gehouden met de structurele lasten van de investeringen in het tijdvak 2025-2026 (nieuwbouw De Oleander/Oranje Nassauschool). Wij stellen voor in de begroting 2025 vanaf 2027 rekening te houden met structurele lasten van € 432.000,00 van de investeringen in het tijdvak 2027-2028 (nieuwbouw scholen in Musselkanaal).

TAAKVELDEN SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Beheerplan Kunstwerken (prioriteit 3)
Afgelopen jaar is een nieuw beheerplan opgesteld voor (culturele) kunstwerken in onze gemeente. Met het opstellen van het beheerplan is naast de veiligheid van de kunstwerken in beeld gebracht welk onderhoudsbudget nodig is om de kunstwerken in goede staat te brengen.
Via het ombuigingsplan 2011-2014 (vastgesteld in oktober 2010) is besloten om het onderhoudsbudget te schrappen en alleen budget beschikbaar te houden voor schoonmaak. Via de Voorjaarsnota 2024 is voor onderhoud en veiligheid van de kunstwerken incidenteel een budget beschikbaar gesteld van € 54.000,00. We stellen voor om vanaf 2025 structureel een budget in de begroting op te nemen van € 18.000,00 voor onderhoud aan kunstwerken.

Veteranendag (prioriteit 1)
Hoewel de Veteranendag in Stadskanaal al decennia wordt gehouden, is in de gemeentelijke begroting hiervoor geen budget opgenomen. Vanwege hun bijzondere status als militair en de verantwoordelijkheden die ze op zich namen, geldt sinds 2014 een zorgplicht die is vastgelegd in de Veteranenwet. Het is de bedoeling dit evenement jaarlijks te organiseren waarbij een uitgebreide viering wordt afgewisseld met een sobere viering. We stellen voor om voor de oneven jaren € 6.000,00 en de even jaren € 11.000,00 beschikbaar te stellen.

Theater Geert Teis (prioriteit 1)
Voor de interne verbouwing ten behoeve van de verbetering van de ontvluchtingsmogelijkheid uit het theater is in 2025 een incidenteel budget van € 450.000,00 nodig. Wij stellen u voor dit budget beschikbaar te stellen.

Investeringen

TAAKVELDEN SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Theater Geert Teis (prioriteit 1)
Voor de noodzakelijke vervanging van de ventilatie- en koelinstallatie in 2025 is een investeringsbudget van € 500.000,00 nodig. De structurele lasten hiervan bedragen € 39.000,00.

PROGRAMMA 3 LEEFBAARHEID

Wonen en Bereikbaarheid

TAAKVELD RIOLERING

Maatregelen klimaatadaptatie (prioriteit 1)
In 2024 worden de risicodialogen in onze gemeente uitgewerkt in een lokale (gemeentelijke) adaptatiestrategie. Tijdens een risicodialoog komen de kwetsbaarheden aan bod voor wateroverlast, hittestress, droogte en overstromingsrisico's. In een raadsbrief gedateerd 26 september 2023 hebben wij u geïnformeerd over de Regionale Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2023-2027 en aangegeven dat de projecten/activiteiten nog worden uitgewerkt in regionaal verband. De daarmee benodigde budgetten voor uitvoering van de projecten/activiteiten zijn op dit moment nog niet bekend.

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Wegdek Mussel-A-Kanaal	*345*			
Uitvoeringsprogr.wegen - wegen	*633*			
Uitvoeringsprogr.wegen - groen	*100*	*35*		
Watergangen	*50*	*200*	*200*	*200*
Onderzoek fietsveiligh.Krommewijk	*10*			
Openbare verlichting				*13*
Uitvoeringsprogr.wegen - wegen	*37*	*172*	*417*	*442*
Vervanging beschoeiingen			*29*	*29*
Vervanging ondergr.containers	*9*	*9*	*9*	*9*
Uitvoeringsprogr.wegen - riolering	*8*	*19*	*19*	*19*
Totaal lasten	***1.192***	***435***	***674***	***712***

Prioriteit en activiteit BATEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Wegdek Mussel-A-Kanaal	*345*			
Vervanging ondergr.containers	*9*	*9*	*9*	*9*
Uitvoeringsprogr.wegen - riolering	*8*	*19*	*19*	*19*
Totaal baten	***362***	***28***	***28***	***28***

Totaal nieuw beleid programma	830	407	646	684

TAAKVELDEN VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Wegdek Mussel-A-Kanaal OZ (prioriteit 1)
Tennet heeft een transport gepland van de levering van de transformatoren voor het nieuw te bouwen hoogspanningsstation bij Ter Apelkanaal. Vanwege de hoogte is een apart tracé bekeken waardoor de Oostzijde van het Mussel A Kanaal in beeld is gekomen. De trafo's die vermoedelijk in 2025 geleverd gaan worden zijn dermate zwaar dat we verwachten dat deze weg daarvoor verstevigd moet gaan worden. Voor de uitvoering is in 2025 een budget van € 345.000,00 nodig. De kosten worden gedekt door de bijdrage van Tennet.

Uitvoeringsprogramma Wegen 2025-2028 (prioriteit 1)
Vanuit het uitvoeringsprogramma Groot Onderhoud wegen zijn voor de planperiode 2025-2028 eenmalige kosten voorzien. Gelijktijdig met het groot onderhoud wegen wordt ook groenvoorziening aanpakt.

Incidentele lasten	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Wegen	633.000	0	0	0
Groen	100.000	35.000	0	0

Voor het begrotingsjaar 2025 zijn de volgende projecten opgenomen waarvoor de benodigde uitvoeringsbudgetten in de begroting 2025 opgenomen moeten worden.

Groot onderhoud asfaltverharding Navolaan
Als onderdeel van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) 2023-2033 worden in 2025 twee oversteekplaatsen op de kruising Navolaan-Dargveen en Navolaan-Grauwveen gerealiseerd. Om kosten te besparen wordt gelijktijdig groot onderhoud aan de asfaltverharding van de rijbaan Navolaan uitgevoerd. De kosten van het groot onderhoud bedragen € 633.000,00.

Reconstructie Frans Nanningstraat en Hanne Bruininghstraat
Voor het begrotingsjaar vindt, in combinatie met de reconstructie, renovatie van de groenvoorziening in de Frans Nanningstraat (gedeelte) en Hanne Bruininghstraat plaats. De kosten daarvan bedragen € 100.000,00.

Watergangen (prioriteit 1)
De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van 150.000 m^2 wateroppervlak wat eens per 10 jaar moet worden gebaggerd. Laatste ronde is 2015/2016 geweest. Dat betekent dat in 2025 weer de voorbereidingen starten voor een nieuwe baggerronde.
De incidentele kosten van voorbereiding en onderzoek in 2025 bedragen € 50.000,00. Voor de uitvoering van de baggerwerkzaamheden is voor de periode 2026-2028 jaarlijks een bedrag van € 200.000,00 nodig.

Onderzoek fietsveiligheid en snelheid verkeer Krommewijk Stadskanaal (prioriteit 1)
In het GVVP 2023-2033 is voor 2025 een onderzoek naar de mogelijkheden voor maatregelen ter verbetering van de fietsveiligheid en tegen de snelheid van het autoverkeer op de Krommewijk in Stadskanaal opgenomen. De uitvoering van dit onderzoek kost, op basis van eerdere voorbereidende onderzoeken, circa € 10.000,00.

Openbare verlichting (prioriteit 1)
Voor het afronden van het vervangen van de conventionele verlichting door led-armaturen is in de Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033 een investeringsvoorstel opgenomen. Voor 2028 gaat het om een investering van € 286.000,00. De structurele lasten hiervan bedragen € 13.000,00.

Investeringen

TAAKVELDEN VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Uitvoeringsprogramma Wegen 2025-2028 (prioriteit 1)
Vanuit het uitvoeringsprogramma Groot Onderhoud wegen zijn voor de planperiode 2025-2028 investeringen voorzien.

Wegen	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Diverse maatregelen	814.000	2.762.000	4.600.000	460.000
Bijdragen	-123.000	-236.000	0	0
Structurele lasten	37.000	135.000	245.000	25.000

Voor het begrotingsjaar 2025 zijn de volgende projecten opgenomen waarvoor de benodigde kredieten in de begroting 2025 beschikbaar moeten worden gesteld.

Reconstructie Frans Nanningstraat en Hanne Bruininghstraat
In combinatie met vervanging van de riolering is in de Frans Nanningstraat en in de Hanne Bruininghstraat in Musselkanaal voor 2025 vernieuwing van het straatwerk gepland. Voor deze reconstructie is een investeringskrediet van € 518.000,00 nodig.

Oversteekplaatsen kruising Navolaan-Dargveen en Navolaan-Grauwveen
Onderdeel van het vastgestelde Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) 2023-2033 is het realiseren van strategische fiets- en voetgangersoversteekplaatsen. Wij hebben van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een subsidie ontvangen van € 123.000,00 voor de realisatie van twee oversteekplaatsen op de kruising Navolaan-Dargveen en Navolaan-Grauwveen. Voor de beoogde uitvoering in 2025 is een investeringskrediet nodig van € 296.000,00 waarvan € 123.000,00 gedekt wordt door de ontvangen subsidie.

Vervanging beschoeiingen (prioriteit 1)
Voor de periode 2023-2025 is jaarlijks een vervangingsinvestering beschikbaar voor beschoeiingen. In de Nota Onderhoud Openbare Ruimte is aangegeven dat vanaf 2027 nog een vervangingsopgave voor € 5.000.000,00 verwacht wordt. We stellen voor om in 2027 alvast de volgende vervangingsinvestering van € 650.000,00 op te nemen. De structurele lasten daarvan bedragen € 29.000,00.

TAAKVELDEN VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Vervanging ondergrondse containers (prioriteit 1)
Er is nog een resterend aantal van negen ondergrondse containers restafval die moeten worden vervangen. Daarnaast is van veertien glascontainers het binnenwerk aan vernieuwing toe. Hiervoor is in 2025 een aanvullende vervangingsinvestering nodig van € 105.000,00. De lasten van de investering bedragen € 9.000,00 en worden gedekt uit de opbrengst van de Afvalstoffenheffing.

Uitvoeringsprogramma Wegen 2025-2028 (prioriteit 1)
Vanuit het uitvoeringsprogramma Groot Onderhoud wegen zijn voor de planperiode 2025-2028 investeringen in de riolering voorzien.

Riolering	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Diverse maatregelen	288.000	397.000	0	0
Structurele lasten	8.000	11.000	0	0

Voor het begrotingsjaar 2025 is het volgende project opgenomen waarvoor het benodigde krediet in de begroting 2025 beschikbaar moet worden gesteld.

Rioolvervanging Frans Nanningstraat en Hanne Bruininghstraat
In een deel van de Frans Nanningstraat in Musselkanaal is eerder een gescheiden rioolstelsel aangelegd. In 2025 is gelijktijdig met de reconstructie de vervanging van de riolering in het resterende deel van de straat en in de Hanne Bruininghstraat gepland. Hiervoor is een investeringskrediet van € 287.500,00 nodig. De structurele lasten worden gedekt uit de opbrengst van de rioolheffing.

PROGRAMMA 4 DIENSTVERLENING

Besturen en Beschermen

TAAKVELD VOLKSGEZONDHEID

Volksgezondheid (prioriteit 1)
De GGD heeft aangegeven dat het niet meer gebruik kan maken van de huisvesting van de gemeente Groningen. De zoektocht naar andere huisvesting loopt en zal mogelijk vanaf 2025 leiden tot hogere lasten. Omdat het een gemeenschappelijke regeling betreft vindt hierover separaat in alle gemeenteraden besluitvorming plaats.

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Griffie op sterkte	*151*	*151*	*151*	*151*
Openbare orde en veiligheid	*145*	*145*	*145*	*145*
Totaal lasten	***296***	***296***	***296***	***296***

Prioriteit en activiteit BATEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Totaal baten	***0***	***0***	***0***	***0***

Totaal nieuw beleid programma	296	296	296	296

TAAKVELD BESTUUR

Griffie op sterkte (prioriteit 3)
De huidige (structurele) formatie bedraagt 2,57 fte en bestaat uit de griffier en een aantal griffiemedewerkers.
De gemeenteraad heeft in de huidige raadsperiode ambities uitgesproken en krijgt daarnaast te maken met grote opgaven zoals Nij Begun, de Regiodeal en adviesgroepen ten aanzien van de Wet versterking Gemeenschappelijke regelingen.
Om de raad hierin bij te kunnen staan, is het van belang om te kijken naar de capaciteit van de griffie. In 2022 is er door stichting Beleidsanalyse en Bestuursondersteuning (StiBaBo) onderzoek gedaan naar een toekomstbestendige griffie. Eén van de adviezen uit het rapport is 'versterking van de griffie'.
Concreet is een structurele uitbreiding van de formatie met de volgende functies noodzakelijk:

Raadsadviseur (0,8 – 1 fte)
De raadsadviseur zal de plaatsvervanger van de griffier zijn en voert inhoudelijk werk uit. De raadsadviseur kan de secretaris-rol vervullen bij enkele commissies/werkgroepen.
Door inzet van de raadsadviseur kan de griffier zich meer strategisch en tactisch profileren.

Raadscommunicatieadviseur (0,44 – 0,5 fte)
De eerste taak voor de communicatieadviseur is om een communicatieplan op te stellen, op basis van het actieprogramma versterken lokale democratie. Aan de hand van dit plan wordt de communicatie vervolgens uitgerold. Naast communicatiewerkzaamheden wordt de communicatieadviseur ingezet voor overige taken op de griffie**.**

De maximale lasten van de beoogde uitbreiding van de personele capaciteit bedragen structureel € 151.000,00.

TAAKVELD VEILIGHEID

<u>Openbare orde en veiligheid (prioriteit 1 en 3)</u>
In het kader van de toenemende zorgen over ondermijning in de maatschappij behandelt u de nota 'De Knoalster aanpak ondermijning 2024-2029'. Voor de uitvoering verwachten we vanaf 2025 structureel € 313.000,00 extra budget nodig te zijn. Dit budget bestaat uit twee delen. In de eerste plaats gaat het om een budget van € 168.000,00 voor personeelskosten. Dit maakt onderdeel uit van het budget voor Uitvoeringskracht organisatie (zie hoofdstuk Overhead). In de tweede plaats gaat het om een verwacht budget van € 145.000,00 voor uitvoeringskosten. We stellen voor om dit budget als stelpost op nemen. Bij de behandeling van de beleidsnota gaan we dit budget nader duiden.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Geen opmerkingen.

OVERZICHT OVERHEAD

Huisvesting (prioriteit 2)
Onze visie is dat het toekomstig gemeentehuis hét 'huis van de gemeente' moet zijn waar onze inwoners, medewerkers en bestuur trots op zijn. In dit huis moet de dienstverlening naar onze inwoners, bedrijven en maatschappelijk instellingen centraal staan, moeten burgers goed worden ontvangen, onze medewerkers tevreden en gezond kunnen werken en moet het bestuur goed gefaciliteerd worden.
Kernwaarden in onze visie zijn: toegankelijkheid, openheid, gebruik van natuurlijke materialen, licht, groen en duurzaam.
Het huidig gemeentehuis is gedateerd en de gebruiksmogelijkheden stroken onvoldoende met onze visie.

We hebben onderzoek laten doen naar de toekomstige huisvesting. Het resultaat is dat nieuwbouw op termijn de meest voor de hand liggende optie is. De volgende stap is het uitvoeren van een locatieonderzoek en een onderzoek naar de mogelijkheid om nieuwbouw van het gemeentehuis te combineren met nieuwbouw van het Theater Geert Teis.

In afwachting van de besluitvorming over de toekomstige huisvesting houden wij vanaf 2029 rekening met een stelpost voor de structurele lasten van nieuwbouw.

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit LASTEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Uitvoeringskracht organisatie	*3.140*	*3.986*	*3.986*	*4.099*
Totaal lasten	***3.140***	***3.986***	***3.986***	***4.099***

Prioriteit en activiteit BATEN	**2025** ***- minder of meer***	**2026** ***- minder of meer***	**2027** ***- minder of meer***	**2028** ***- minder of meer***
Uitvoeringskracht organisatie	*1.361*	*1.422*	*1.422*	*1.421*
Totaal baten	***1.361***	***1.422***	***1.422***	***1.421***

Totaal nieuw beleid programma	1.779	2.564	2.564	2.678

Uitvoeringskracht organisatie (prioriteit 1,2,3)
Onze ambtelijke organisatie is kwetsbaar, onvoldoende robuust en toekomstbestendig. De werkdruk is structureel hoog, wat het lastig maakt om extra lokale en regionale opgaven die op ons afkomen vorm te geven. De werkomstandigheden zijn veranderd en complexer geworden. We werken in ingewikkelde samenwerkingsverbanden, moeten omgaan met complexe regelgeving en ICT-ontwikkelingen en krijgen meer taken vanuit de Rijksoverheid.

Ook de arbeidsmarkt is ingewikkeld; we moeten meer dan voorheen ons best doen om goede mensen te werven én te behouden. Deze situatie is niet lang houdbaar en vraagt om investeringen in de ambtelijke capaciteit, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Hiermee zijn we in staat om effectief te blijven in voortdurend veranderende omstandigheden. Maar bovenal leiden deze investeringen tot een verbetering van onze dienstverlening voor onze inwoners, ondernemers waar we ons dagelijks voor inzetten en die van ons mogen verwachten dat we een hoge kwaliteit (blijven) leveren.

We hebben te maken met diverse strategische regionale en lokale opgaven. We werken aan de verschillende agenda's in het kader van Nij Begun en leveren onze bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van verschillende masterplannen. We zijn volop bezig met de laatste fase van de lopende RegioDeal en bereiden het vervolg op deze RegioDeal voor. Onder meer deze projecten vereisen extra ambtelijke inzet en worden deels gefinancierd door externe middelen. De aanpak van deze vraagstukken vraagt ook om een brede aanpak en nauwe samenwerking binnen de regio Oost-Groningen en de provincie Groningen.

Naast de opgaven die voortkomen uit bijvoorbeeld Nij Begun en RegioDeal staan we voor een veelheid aan opgaven in het sociale en fysieke domein en bouwen we aan de dienstverlening en eigen bedrijfsvoering. Een beschrijving van deze opgaven en de gevolgen voor de formatie volgt hierna.

Financiële overwegingen om te investeren in eigen personeel spelen ook een rol. Op dit moment zijn we teveel afhankelijk van langdurige en kostbare externe inhuur. Deze afhankelijkheid willen we ondanks de ingewikkelde arbeidsmarkt verminderen door personeel vast aan te nemen. Hiermee kunnen we ook duurzaam investeren in kennis en vaardigheden binnen onze organisatie.

De afgelopen periode is een intern onderzoek uitgevoerd om de formatieve behoefte te bepalen met als doel om onze organisatie robuust en toekomstbestendig te maken, zodat alle essentiële gemeentelijke taken effectief kunnen worden uitgevoerd. Het onderzoek heeft zich geconcentreerd op vijf domeinen, waarbij voor elk domein/opgave de formatieve behoefte is geïnventariseerd, evenals de kosten die hiermee gepaard gaan. Totaal bedragen de structurele kosten € 4.099.000,00 voor ruim 40 fulltime formatieplekken. We verwachten uit verschillende bronnen € 1.421.000,00 te kunnen dekken waarmee per saldo de lasten structureel met € 2.678.000,00 stijgen.

Strategische en regionale opgaven:
3,5 fte, budget € 372.000,00 -/- dekking € 685.000,00 = - € 313.000,00
Recent hebben we gewerkt aan de maatregelen voor Nij Begun. We dragen bij aan de Sociale, Economische en Verduurzamingsagenda, en ondersteunen Stadskanaal bij Participatie en Communicatie. Daarnaast werken we mee aan vier van de vijf Masterplannen: Campussen, Regiocentra, Landelijk Gebied en Oost-Groningen. Voor de inzet in de strategische opgaven hebben we eigen medewerkers vrijgespeeld. Hun functie hebben we ingevuld met nieuwe medewerkers.

In het kader van Nij Begun worden verschillende medewerkers ingezet. Voor het einde van dit jaar wordt duidelijk welke middelen toekomen aan gemeenten om hun inzet binnen Nij Begun te financieren. In het financiële overzicht gaan we uit van een bijdrage van (minimaal) € 650.000,00.

Lokale opgaven fysieke domein:
13,4 fte, budget € 1.332.000,00 -/- dekking € 320.000,00 = € 1.012.000,00
Tot 2030 is er een landelijke woningbouwdoelstelling van 981.000 woningen, waarbij de gemeente een bijdrage levert door circa 800 nieuwe woningen te bouwen. Dit vergt inspanningen van diverse teams, zoals projectleiders, stedenbouwkundigen, planeconomen, beleidsadviseurs, en bouwtoezichthouders. Naast woningbouw richt de gemeente zich op de revitalisatie van sportaccommodaties en onderwijshuisvesting, en de nieuwbouw van het gemeentehuis en theater Geert Teis.

Voor de thema's duurzaamheid en energietransitie zijn extra beleidsmedewerkers en - adviseurs aangesteld, gefinancierd vanuit het Klimaat en Energiebeleid tot 2030. Deze uitbreiding dient ook als vervanging van een beleidsadviseur die nu als programmamanager fungeert. De financiering dekt ook communicatie en participatie om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren.

Een nieuw team Bouw, Belastingen en Geo (BBG) is opgericht om taken rond vergunningverlening, toezicht en handhaving terug te brengen. Dit team zal periodiek geëvalueerd worden om de capaciteit aan te passen aan de behoefte. Daarnaast is er een toegenomen behoefte aan bouwtoezicht en vergunningverlening, vooral gericht op het handhaven van openbare orde en veiligheid en het voorkomen van criminele activiteiten binnen legitieme bedrijfssectoren.

Lokale opgaven sociale domein:
7,5 fte, budget 689.000,00 -/- dekking € 228.000,00 = € 461.000,00
Voor het succesvol organiseren van strategische opgaven binnen het sociaal domein is een strategisch adviseur vereist die zowel binnen het sociaal domein werkt als de verbinding legt met andere domeinen. Daarnaast is voor de thema's Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) een projectleider nodig om de uitvoeringsbudgetten af te stemmen op het gemeentelijk beleid, met externe financiering mogelijk tot 2026.

Binnen de jeugdzorgregio Groningen wordt gestreefd naar een gezamenlijke aanpak van de transformatieagenda en het toekomstscenario voor kind- en gezinszorg, naast het aanpakken van complexere casussen. Daarom zijn extra jeugdconsulenten nodig. De regelingen voor energiearmoede en bestaanszekerheid vragen om aanvullende inzet voor vroegsignalering, wat binnen bestaande budgetten kan worden opgevangen.

De gemeente Stadskanaal richt zich op preventief werken om zware zorg en handhaving te voorkomen en tijdige voorzieningen aan inwoners te bieden, met externe financiering mogelijk tot 2027. De bestrijding van ondermijnende activiteiten vraagt om extra inzet van een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) en een Bibob-onderzoeker.

Ontwikkelingen dienstverlening:
4,3 fte, budget € 313.000,00 -/- dekking € 127.000,00 = € 186.000,00
Voor het team Klantcontact Centrum (KCC) is het van belang om de formatie uit te breiden om de stabiliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen, vooral bij Burgerzaken, waar steeds meer wettelijke taken zijn bijgekomen. Voorbeelden hiervan zijn de verkiezingsprocedures, de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit, het Beveiligingsplan Basisregistratie Personen en Waardedocumenten, en zelfevaluaties. Vanaf 2024 hebben we te maken met een toename in reisdocumentaanvragen, en er komt een nieuwe regeling voor dubbele achternamen voor kinderen geboren na 1 januari 2016.

Verder wordt verplichte certificering voor burgerzakenmedewerkers besproken, wat extra scholing en werk betekent. Ook is er onvoldoende formatie voor een goede uitvoering van de lijkbezorging. Om de continuïteit en stabiliteit te garanderen, is een investering in Burgerzaken en KCC noodzakelijk. Daarnaast zijn er achterstanden bij Belastingen, waarvoor een extra medewerker nodig is om de opgaven te realiseren.

Ontwikkelingen bedrijfsvoering:
11,6 fte, budget € 1.393.000,00 -/- dekking € 61.000,00 = € 1.332.000,00
Sinds 2015 is de formatie van de gemeentelijke organisatie gegroeid van 190 fte naar 249 fte in 2022, mede door toegenomen taken. De veranderende en complexere werkomgeving vraagt om nieuwe competenties van medewerkers en een herijking van de personeelsformatie. De organisatie moet zich verder ontwikkelen naar een meer extern gerichte structuur, waarbij strategische personeelsplanning, onboarding, en continue scholing cruciaal zijn. Om deze uitdagingen aan te pakken, is extra aandacht voor recruitment en HR-beleid noodzakelijk, waarvoor de toevoeging van een Strategisch HR-adviseur en een Personeelsconsulent gewenst is.

De gemeente Stadskanaal staat voor diverse strategische opgaven, zoals Nij Begun en de RegioDeal. Effectieve communicatie van de visie, doelen en actieplannen is essentieel om steun te mobiliseren en positieve veranderingen te bevorderen.

Binnen de jeugdzorg en Wmo staan diverse inkooptrajecten op stapel, waarvoor een specifieke inkoper voor het sociaal domein momenteel ontbreekt. De organisatie moet zich ook aanpassen aan de toename van specifieke uitkeringen vanuit de Rijksoverheid, wat meer verantwoording en projectgerichte administratie vereist. Strategische financiële advisering en ondersteuning zijn noodzakelijk om deze processen efficiënt te beheren. Het uitbreiden van de teams op de onderdelen inkoop en financieel advies is daarom noodzakelijk.

SAMENVATTING NIEUW BELEID

Prioriteit en activiteit LASTEN	2025 - minder of meer	2026 - minder of meer	2027 - minder of meer	2028 - minder of meer
Programma 1	*0*	*0*	*0*	*0*
Programma 2	*513*	*68*	*495*	*500*
Programma 3	*1.192*	*435*	*674*	*712*
Programma 4	*296*	*296*	*296*	*296*
Algemene dekkingsmiddelen	*0*	*0*	*0*	*0*
Overzicht overhead	*3.140*	*3.986*	*3.986*	*4.099*
Totaal lasten	***5.141***	***4.785***	***5.451***	***5.607***

Prioriteit en activiteit BATEN	2025 - minder of meer	2026 - minder of meer	2027 - minder of meer	2028 - minder of meer
Programma 1	*0*	*0*	*0*	*0*
Programma 2	*0*	*0*	*0*	*0*
Programma 3	*362*	*28*	*28*	*28*
Programma 4	*0*	*0*	*0*	*0*
Algemene dekkingsmiddelen	*0*	*0*	*0*	*0*
Overhead	*1.361*	*1.422*	*1.422*	*1.421*
Totaal baten	***1.723***	***1.450***	***1.450***	***1.449***

Saldo	***3.418***	***3.335***	***4.001***	***4.158***

D. Paragrafen

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Risico's

Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang / Huiselijk Geweld

De begroting Maatschappelijk opvang en vrouwenopvang (MO/VO) en ook Huiselijk Geweld laat voor de periode 2025 tot en met 2028 een tekort zien. De rijksbijdrage loopt de komende jaren achter op de daadwerkelijke uitgaven. Deze uitgaven kunnen niet zonder onderzoek afgebouwd worden, omdat de problematiek van de inwoner complexer wordt. Hierdoor neemt het gebruik van de voorzieningen toe en is er ook sprake van wachtlijsten. Er wordt in de GR met de andere gemeenten samengewerkt aan een actieplan met maatregelen om tekorten te minimaliseren.

